

rede til at acceptere det af havbundsudvalgets formand fremlagte udkast til principper for havbundens udnyttelse som det under de foreliggende omstændigheder bedst opnåelige kompromis, under forudsætning af at der ikke blev søgt foretaget ændringer i udkastet. Sovjetunionen og andre socialistiske lande udtalte, at de ikke var i stand til at støtte udkastet i den foreliggende form, da det ikke i tilstrækkelig grad reflekterede alle landegrupperes synspunkter.

Løvrigt koncentrerede debatten sig i væsentlig grad om spørgsmålet om indkaldelsen af en ny konference vedrørende retsordenen på havet, tidspunktet for en sådan konferencens afholdelse, dens mandat og formen for dens forberedelse.

Der blev givet almindelig tilslutning til ønskeligheden af indkaldelse af en ny konference, ligesom nødvendigheden af en grundig forberedelse af denne blev understreget fra alle sider. Fra de uforpligtede landes side blev hovedformålet for konferencen beskrevet som fastlæggelse af en klar, præcis og internationalt anerkendt afgrænsning af den del af havbunden, der ligger udenfor national jurisdiktion, i lyset af det internationale regime der skal oprettes for dette område. Fra vestlig side blev det understreget, at en ny konference ikke burde berøre de principper, som de eksisterende Genève-konventioner byggede på, og at ændring i disse alene burde foretages, hvor der opnåedes enighed om nye bestemmelser til afløsning af de gældende.

De uforpligtede lande gik i deres indlæg ind for en konference med en bred dagsorden omfattende alle foreliggende problemer og med prioritet til spørgsmålet om udarbejdelse af et internationalt regime for havbundsområdet. De socialistiske og de fleste vestlige lande ønskede en fast afgrænset dagsorden for konferencen, først og fremmest omfattende spørgsmålene om søterritoriets bredde, internationale stræder, indrømmelse af særlige fiskerirettigheder til kyststaterne og afgrænsning af den del af havbundsområdet, der ligger udenfor national jurisdiktion.

Medens navnlig de latinamerikanske lande blot gik ind for indkaldelse af en ny konference vedrørende retsordenen på havet, i nær fremtid, ønskede de vestlige lande alle-

rede på indeværende samling fastsat et tidspunkt for konferencens afholdelse.

Synspunkterne vedrørende formen for det forberedende maskineri for en ny konference delte sig mellem lande, der ved siden af det eksisterende havbundsudvalg ønskede et nyt forberedende udvalg nedsat til behandling af de spørgsmål på konferencens dagsorden, der lå udenfor havbundsudvalgets mandat, og lande, som ønskede forberedelsen af alle spørgsmål henlagt til havbundsudvalget, eventuelt med et udvidet medlemstal. Den overvejende tendens gik dog, efterhånden som debatten skred fremad, i retning af et enkelt forberedende udvalg, og tilhængerne af to udvalg erklærede sig rede til at indtage en fleksibel stilling til spørgsmålet.

Medens mange lande, herunder en række vestlige lande, understregede betydningen af, at alle lande med væsentlige interesser i de foreliggende spørgsmål kunne få lejlighed til at deltage i det forberedende arbejde, således at eet eller flere forberedende udvalg reelt blev åbne for deltagelse af alle lande, der måtte ønske det, gik navnlig de afrikanske lande ind for, at de forberedende organer fik et fast medlemstal med en sammensætning baseret på ligelig geografisk repræsentation.

I et dansk indlæg (bilag 5), der blev afgivet den 3. december 1970, udtaltes det, at den danske regering altid havde tillagt udviklingen og kodificeringen af retsordenen på havet meget høj prioritet. Spørgsmålet var af vital interesse for et land som Danmark, inklusive Færøerne og Grønland, med vigtige skibsfarts- og fiskeriinteresser og med meget lange kystlinier i såvel Nordsøen og Østersøen som i Nordatlanten og i arktiske farvande. Udsigterne til udforskning og udnyttelse af havbunden kunne kun øge den betydning, Danmark tillagde spørgsmålet.

Danmark kunne give almindelig tilslutning til det af havbundsudvalgets formand udarbejdede udkast til deklaration om principper for havbundsområdet. Man anså det for et velafbalanceret dokument, der udgjorde et godt grundlag for det videre arbejde med udformningen af bestemmelser om udforskning og udnyttelse af havbunden.

Den bestående usikkerhed om afgrænsningen af det område, for hvilket det internationale regime skulle gælde, havde været